

РЕШЕНИЕ

№ 124

гр. Русе, 12.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на шестнадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Васил Петков

при участието на секретаря Ирена Иванова
като разгледа докладваното от Васил Петков Търговско дело № 20234500900082 по описа за 2023 година

Постъпила е искова молба от АДИС КАЛИНОВ ООД, гр. Русе /в открито производство по несъстоятелност/ против НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, гр. София /НАП/, в която се твърди, че НАП е кредитор с прието вземане в производството по несъстоятелност в общ размер 180800,69 лева, от които публично вземане в размер 25201,34 лева за данъци и такси е прието като обезпечено вземане с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал.1 т.1 от ТЗ поради вписване на запор в ЦРОЗ. Публично вземане в размер на 43018,63 лева за задължителни осигурителни вноски също е прието като обезпечено вземане с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал.1 т.1 от ТЗ поради вписване на запор в ЦРОЗ. В срока по чл. 690, ал.1 от ТЗ АДИС КАЛИНОВ ООД оспорило с възражение поредността на удовлетворяване на посочените две вземания. С определение от 06.03.2023г. съдът по несъстоятелността оставил без уважение възражението на длъжника, поради което дружеството предявява иск да бъде признато за установено, че посочените две вземания не се ползват с привилегия по чл. 722, ал.1, т.1 от ТЗ, а следва да бъдат удовлетворени по чл. 722, ал.1, т.6 от ТЗ.

На основание чл. 694, ал.4 от ТЗ синдикът е конституиран като страна в производството.

Ответникът- Национална агенция за приходите, гр. София оспорва предявеният иск. Счита, че нормата на чл. 722 от ТЗ има императивен характер и не може да се тълкува корективно и смисълът ѝ не може да се извлича от други правни разпоредби. Сочи, че законодателят е приравнил правните последици от налагането на обезпечение с налагането на обезпечителната мярка- запор, която е вписана в съответен регистър. Навежда довод за уредената законодателно в чл.17, ал.5 и чл. 32а от ЗОЗ конкуренция между изпълнителни производства по ГПК, ДОПК и ЗОЗ. Сочи, че в ТЗ няма

забрана за вписване на обезпечителна мярка, наложена преди откриване на производството по несъстоятелност, както и че на основание чл.638, ал.1 от ТЗ във връзка с чл. 193, ал.1 от ДОПК публичният изпълнител може да продължи действията си по принудително изпълнение, част от което се явява и вписването на наложен с постановление за налагане на обезпечителни мерки заповест в ЦРОЗ. Разпоредбата на чл. 638, ал.4, изр. трето от ТЗ въвежда забрана за налагане на обезпечителни мерки по реда на ДОПК върху имуществото на длъжника след откриване на производството по несъстоятелност, а в конкретния случай обезпечителната мярка е наложена преди откриване на производството, поради което редът на удовлетворяване на посочените вземания е по чл. 722, ал.1, т.1 от ТЗ. Именно въз основа на заповеста вписан в ЦРОЗ в производството по несъстоятелност възниква привилегия за кредитора, който го е наложил, като нормата на чл. 722, ал.1 е специална по отношение на чл. 136 от ЗЗД, която привилегия не съществува извън производството по несъстоятелност. Навежда довод, че нормата на чл. 722, ал.1, т.1 от ТЗ относно привилегията на вземания обезпечени със заповест и възбраната по ЗОЗ е приета в защита на държавния интерес, тъй като в нормалния търговски оборот търговецът не учредява обезпечение в полза на държавата като кредитор на публични задължения, така както обезпечават задълженията си към другите кредитори, които без предоставяне на обезпеченията не биха кредитирали търговската му дейност.

Синдикът на АДИС КАЛИНОВ ООД депозира отговор, че счита предявеният иск за основателен. Позицията се базира на практика на ВКС, без да я сочи изрично, както и на Решение № 42/21.03.2023г. по т.д. № 332/2022г. по описа на Апелативен съд- Велико Търново, в което се приема, че заповестта вписан по реда на ЗОЗ е обезпечителна мярка, а не обезпечение.

Предявеният иск е допустим. Предявен е от длъжник, който е подал възразение срещу предвидената поредност на удовлетворяване вземането на кредитор, но възразението е оставено без уважение. Искът е предявен в 14-дневен срок обявяване в ТР на определението на съда по чл.692, ал.2 ТЗ. Правно основание на искът е чл.694, ал.1, т.1 ТЗ, като се оспорва не самото вземане, а само поредността на неговото удовлетворяване. С отрицателните установителни искове по чл. 694, ал. 1 и ал. 3 от ТЗ се отрича вземане на кредитор като подлежащо на събиране в производството по несъстоятелност, но предмет на тези специални искове, също съгласно трайната практика на Върховния касационен съд, може да бъде и несъществуването на обезпечение на прието в производството по несъстоятелност вземане, (решение № 185 от 10.12.2014 г. по т. д. № 3199/2013 г. на ВКС, ТК, I т. о, Решение № 7 от 19.05.2023 г. на ВКС по т. д. № 2322/2022 г., I т. о. и др.) Доказателствената тежест е на Национална агенция за приходите, гр. София, която следва да установи, че вземанията предмет на иска са с поредност на удовлетворяване по чл.722, ал.1, т.1 от ТЗ.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

Фактическата обстановка по делото е безспорна и съответства на твърденията изложени в исковата молба и отговора на исковата молба- в

производството по несъстоятелност на АДИС КАЛИНОВ ООД, гр. Русе са приети вземания с кредитор НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ в размер 25201,34 лева за данъци и такси и вземане в размер на 43018,63 лева за задължителни осигурителни вноски, като и двете вземания са приети като обезпечени и с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал.1 т.1 от ТЗ поради вписване на запор в ЦРОЗ.

Спори се по правния въпрос дали вземания за които има вписан запор в ЦРОЗ са с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал.1 т.1 от ТЗ. При преглед на съдебната практика се откриват следните становища по спорния въпрос:

„В теорията се възприема становище за необходимостта от корективно тълкуване de lege lata на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ в частта, предвиждаща привилегия при удовлетворяване на вземанията, обезпечени със запор или възбрана, вписани по реда на ЗОЗ. Приема се, че е недопустимо вписване на възбрани по реда на ЗОЗ, тъй като недвижимите имоти не са обект на обезпечения по ЗОЗ /чл. 4 ЗОЗ/, а вписването на запор има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху запорираното имущество /чл. 12, ал. 2 и чл. 30, ал. 1 ЗОЗ/, като при принудително изпълнение заложникът кредитор ще има качеството на хирографарен, а не за обезпечен. В този смисъл вписването на запора не дава право на вискателя да се удовлетвори предпочтително от имуществото, върху което е учреден залога, като такова право не може да има и кредиторът с прието вземане в производството по несъстоятелност. При това тълкуване се отчита, че целта на вписването на обезпечителни мерки по реда на ЗОЗ не е създаване на право на предпочтително удовлетворяване, а предимство при конкуренция на различните способности на принудително реализиране на заложното право, тъй като вписването на насочване на принудително изпълнение по реда на ГПК или ДОПК осуетява пристъпване към изпълнение от страна на заложникът кредитор /чл. 32а ЗОЗ/.“ - Определение № 515 от 15.11.2019 г. на ВКС по т. д. № 515/2019 г., I т. о. Със същият съдебен акт не е допуснато до касационно обжалване решение № 326 от 22.11.2018 г. по в. т. д. № 516/2018 г. на Апелативен съд – Пловдив, с което е потвърдено решение на ОС Пловдив, в което се приема, че:

„Вписването на наложения запор в ЦРОЗ не съставлява действие по изпълнение, а има единствено оповестително действие относно вписаното обстоятелство за трети добросъвестни лица и от момента на вписването заложникът кредитор би могъл да противопостави правата си срещу останалите кредитори на длъжника. Следователно, за да е приложима привилегията по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, запорът следва да е бил вписан в ЦРОЗ преди датата на откриване производството по несъстоятелност.“

В Решение № 42 от 21.03.2023 г. на ВТАС по в. т. д. № 332/2022 г. се приема следното:

„Запорът, вписан по реда на ЗОЗ, е обезпечителна мярка, а не обезпечение. С налагането на запора се забранява на длъжника да извършва

разпоредителни действия с имуществото, предмет на обезпечителната мярка, а при нарушение на тази забрана, действията се считат за непротивопоставими по отношение на кредиторите. Въз основа на запора в полза на кредитора не възниква право да се удовлетвори предпочитателно от сумата, получена при продажба на заложеното имущество- липсата на право е валидно за всички обезпечителни мерки, вкл. за вписания запор по ЗОЗ, на какъвто НАП се позовава, без значение дали вписването на запора предхожда или следва откриването на производството по несъстоятелност. Въпреки това следва да се посочи, че в случая заложникът кредитор не би могъл да противопостави наличието на особен залог на третите добросъвестни лица, а именно останалите кредитори на несъстоятелния длъжник и поради това, че вписването е осъществено след откриване на производството по несъстоятелност. Вписването на запор върху вземанията на кредитора в ЦРОЗ не е част от фактическия състав относно налагането или действието на обезпечението, но само по отношение на вътрешните отношения между длъжник и заложен кредитор. Единствената привилегия, която следва от наложени обезпечителни мерки по реда на ДОПК е правото на държавата при открито производство по несъстоятелност и в рамките на 6 месеца от откриването му да реализира имуществото, върху което са наложени мерките по реда на ДОПК, но дори и в този случай вписването на мерките в ЦРОЗ не създава привилегия за предпочитателно удовлетворение на държавата.“

Настоящият състав възприема цитираното разрешение на спорния правен въпрос дадено в Решение № 42 от 21.03.2023 г. на ВТАС по в. т. д. № 332/2022, а именно: Запорът, вписан по реда на ЗОЗ, е обезпечителна мярка, а не обезпечение. Въз основа на запора не възниква привилегия в полза на кредитора, който го е наложил и съответно не възниква право да се удовлетвори предпочитателно от сумата, получена при продажба на заложеното имущество.

Производството по несъстоятелност на АДИС КАЛИНОВ ООД, гр. Русе е открито с Решение, № 103 от 12.10.2022г. по т.д. № 174/2022 на Окръжен съд – Русе, а запорът на който се позовава НАП е вписан в ЦРОЗ на 27.10.2022г. с вписване № 2022102700729- т.е. запорът е вписан след откриване на

производството по несъстоятелност, което е още един аргумент за това, че същият не създава привилегия за НАП предвид разрешенията дадени с влязлото в сила решение № 326 от 22.11.2018 г. по в. т. д. № 516/2018 г. на Апелативен съд – Пловдив и съответното определение на ВКС, с което не е допуснато касационно обжалване на същото решение.

Предвид изложеното посочените вземания на НАП не се ползват с претендираната привилегия и следва да се удовлетворят по реда на чл. 722, ал.1, т.6 от ТЗ- „публичноправни вземания на държавата и общините, като данъци, мита, такси, задължителни осигурителни вноски и други, възникнали до датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност“

Мотивиран така Русенският окръжен съд:

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по отношение на АДИС КАЛИНОВ ООД, гр. Русе – в несъстоятелност ЕИК 117002317 и НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, че приетите вземания в производството по несъстоятелност по т.д. № 174/2022 по описа на Окръжен съд - Русе на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ в размер на 25201,34 лева за данъци и такси и в размер на 43018,63 лева за задължителни осигурителни вноски са с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 6 Търговския закон – публичноправни вземания на държавата.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на синдика на АДИС КАЛИНОВ ООД, гр. Русе - в несъстоятелност.

РЕШЕНИЕТО има установително действие по отношение на длъжника, синдика и всички кредитори в производството по несъстоятелност.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред АПЕЛАТИВЕН СЪД-ВЕЛИКО ТЪРНОВО.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____